

РОЗДІЛ II

Облік, аналіз, аудит та оподаткування

УДК 658: 787

Кулинич Мирослава,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк; ORCID ID: 0000-0001-9024-2924
e-mail: Kulinych.Muroslava@vnu.edu.ua

Скорук Олена,
кандидат економічних наук, доцент,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк; ORCID ID: 0000-0002-9497-1945
e-mail: Skoruk.Olena@vnu.edu.ua

Корець Петро,
здобувач освіти третього освітнього рівня спеціальності 071 Облік і оподаткування,
Волинський національний університет імені Лесі Українки,
кафедра обліку і оподаткування,
м. Луцьк; e-mail: korets.petro@vnu.edu.ua

<https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-04-63-71>

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ОБЛІКУ

Анотація. Розвиток цифрової економіки поклав відбиток на всі сфери діяльності, в тому числі і на облікові процеси. Теоретичні і практичні основи бухгалтерського обліку теж зазнають істотних змін. Інструментарій бухгалтерського обліку повинен відповідати сучасним реаліям. На підприємствах автоматизується збір і реєстрація первинної інформації з використанням сучасних засобів вимірювання, що забезпечує документування господарських операцій винятково в електронній формі. В статті розглядається необхідність забезпечення достовірності показників обліку і запобігання можливим відхиленням за допомогою інвентаризація, одного із головних методів обліку і контролю.

Мета статті. Дослідження та удосконалення цифрових інструментів, що використовуються при проведенні інвентаризації об'єктів обліку у господарюючих суб'єктів різних видів діяльності.

Методи. Здійснюючи дослідження використано методи абстракції, аналізу, логічного, теоретичного та узагальнення та порівняння. За основу дослідження взятий діалектичний метод.

Результати. Трансформація бухгалтерського обліку відповідно до нових потреб суспільства є необхідним етапом у його розвитку. Зміни та поліпшення методології обліку допоможуть не втратити його актуальність в епоху загальної цифровізації.

Складність інвентаризації та її працемісткість пояснюється необхідністю комплексу підготовчих та організаційних дій, широким документальним забезпеченням, залученням до контрольних процедур значних людських ресурсів, багатоаспектністю сфери застосування. В умовах постійного збільшення номенклатури і асортименту товарно-матеріальних цінностей на ринку зростає кількість об'єктів обліку, а це в свою чергу потребує значних затрат часу на контрольні процедури.

Інвентаризація на переважній більшості підприємств характеризується нормативно закріпленою процедурою і періодичністю.

Висновки. Застосування технологій цифрової ідентифікації в інвентаризаційних процедурах дасть змогу зменшити витрати праці та робочого часу, підвищити ефективність таких процедур, забезпечити своєчасність і оперативність інвентаризації, зменшити ймовірність зловживань.

Ключові слова: бухгалтерський облік, управління підприємством, об'єкти обліку, інвентаризація, диджиталізація обліку, товарно-матеріальні цінності, зобов'язання, капітал, програмні продукти, види діяльності.

**Kulynych Myroslava,
PhD in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Auditing,
Lutsk**

**Olena Skoruk,
Ph.D. in Economics, Associate Professor,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Taxation,
Lutsk**

**Korets Petro,
third-level student majoring in 071 Accounting and Taxation,
Lesya Ukrainka Volyn National University,
Department of Accounting and Taxation,
Lutsk**

USE OF DIGITAL TOOLS IN THE INVENTORY OF ACCOUNTING OBJECTS

Introduction. The development of the digital economy has left its mark on all areas of activity, including accounting processes. The theoretical and practical foundations of accounting are also undergoing significant changes. Accounting tools must be in line with modern realities. Enterprises automate the collection and registration of primary information using modern measuring instruments, which ensures the documentation of business transactions exclusively in electronic form. The article discusses the need to ensure the reliability of accounting indicators and prevent possible deviations by means of inventory, one of the main methods of accounting and control.

The purpose of the article. To study and improve the digital tools used in the inventory of accounting objects at business entities of various types of activities.

Methods. The methods of abstraction, analysis, logical, theoretical, generalization and comparison were used in the study. The research is based on the dialectical method.

Results. The transformation of accounting in accordance with the new needs of society is a necessary stage in its development. Changes and improvements in the accounting methodology will help not to lose its relevance in the era of universal digitalization.

The complexity of the inventory and its labor intensity is explained by the need for a set of preparatory and organizational actions, extensive documentary support, involvement of significant human resources in control procedures, and the multidimensional scope of application. With the ever-increasing range and assortment of inventory items on the market, the number of accounting items is growing, which in turn requires significant time spent on control procedures.

Inventory at the vast majority of enterprises is characterized by a statutory procedure and frequency.

Conclusions. The use of digital identification technologies in inventory procedures will reduce labor and working time costs, increase the efficiency of such procedures, ensure timeliness and efficiency of inventory, and reduce the likelihood of abuse.

Keywords: accounting, enterprise management, accounting objects, inventory, digitalization of accounting, inventory, liabilities, capital, software products, types of activities.

Актуальність дослідження. Глобальний розвиток цифрових технологій швидко поширюється на всі сфери життя нашого суспільства. Не залишається осторонь таких змін інформаційна бухгалтерська система, як на теоретичному так на практичному рівнях. Цифровізація економічних процесів суттєво впливає на процес створення, зберігання та передачу облікової інформації.

Ефективне управління суб'єктами господарювання на основі облікових даних визначає важливість і актуальність бухгалтерського обліку на всіх етапах розвитку людської цивілізації. Проте якість такої інформації, пов'язана з оперативністю, своєчасністю, повнотою, змістовністю, буде мати перевагу за умови використання новітніх управлінських і цифрових технологій.

У зв'язку із цим методологія, інструментарій бухгалтерського обліку не завжди відповідають реаліям, що потребує адаптації до сучасних умов пов'язаних з впровадженням цифрових рішень. В умовах цифровізації, для збереження своєї актуальності бухгалтерський облік повинен позиціонуватися як елемент системи отримання, обробки та передачі економічної інформації. Необхідно чітко представити місце, роль і функцію бухгалтерського обліку в екосистемі, його комунікацію з іншими системами. У протилежному випадку його поглинуть сучасні технологічні і мультифункціональні цифрові інформаційні системи, оскільки ці системи динамічно розвиваються і досить агресивно розширюють сферу свого застосування. [13].

Першочерговим етапом комунікаційного процесу є ідентифікація фактів господарської діяльності та їх параметризація в первинних документах. Після осмислення соціально-економічних параметрів особою, або технічним пристроєм, відповідальним за реєстрацію господарських операцій, задіюється перший канал перенесення облікової інформації в первинний документ. Відбувається письмове фіксування інформації після візуального сприйняття обліковим фахівцем господарської операції. Після документування облікова інформація проходить подальші комунікаційні канали для послідовного здійснення інвентаризації, оцінки, калькулювання, подвійного запису на рахунках обліку, що значною мірою є спільними для бухгалтерського фінансового чи управлінського обліку, податкових чи статистичних розрахунків [15].

У зв'язку із цим важливою є внутрішня структура бухгалтерського обліку. Необхідно виділення його нових і затребуваних видів. Головними тенденціями цього напрямку є: зближення вже існуючих видів обліку, спроби виділити нові, такі як стратегічний, адаптивний, багатоцільовий, креативний, інтелектуальний та ін. Втілення цифрових технологій в облік суттєво впливає на трансформацію облікової методології.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика використання цифрового інструментарію при проведенні інвентаризації об'єктів бухгалтерського обліку в умовах цифрової модернізації економіки висвітлена у дослідженнях багатьох вітчизняних науковців, таких як: Бардаш С. В. [1], Боднарчук А.В. [2], Височан О. С., Височан О. О. [3], Гуйда Л. [6], Калюга Є. В. [12], Кулинич М. Б. [13, 14], Муравський В. В. [15], Роговський С. В., Олешко О. Г., Жихарева К. В., Струтинська Ю. В., Колотницька А. В. [6], Артюх О. В. [21], Чудовець В.В. [23], та практиків у сфері консалтингу та автоматизації облікових процесів Гордієць І. [4], Гулюк В. [5], Омельницька З. [16], Садова А. [20]. Дослідниками узагальнено напрацювання щодо організаційних і методичних підходів проведення інвентаризації об'єктів бухгалтерського обліку. Проте невпинний процес цифровізації економіки, розвиток ІТ-технологій і їх використання господарюючими суб'єктами різних видів діяльності вимагає продовження існуючих досліджень у цьому напрямку.

Мета статті. З огляду на вище означене, основною метою роботи є дослідження та удосконалення цифрових інструментів, що використовуються при проведенні інвентаризації об'єктів обліку у господарюючих суб'єктів різних видів економічної діяльності.

Виклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів дослідження.

Трансформація бухгалтерського обліку відповідно до нових потреб суспільства є необхідним етапом у його розвитку. Зміни та поліпшення методології обліку допоможуть не втратити його актуальність в епоху загальної цифровізації. Методологія бухгалтерського обліку має свою концепцію, що ґрунтується на державному регулюванні, принципах, положеннях. [7, 8, 11, 18]. Правила організації та проведення інвентаризації регламентує Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [18]. Складність інвентаризації та її працемісткість пояснюється необхідністю комплексу підготовчих та організаційних дій, широким документальним забезпеченням, залученням до контрольних процедур значних людських ресурсів, багатоаспектністю сфери застосування. В умовах постійного збільшення номенклатури і асортименту товарно-матеріальних цінностей на ринку зростає кількість об'єктів обліку, а це в свою чергу потребує значних затрат часу на контрольні процедури.

Інвентаризація на переважній більшості підприємств характеризується нормативно закріпленою процедурою і періодичністю. Підприємства самостійно можуть визначати порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань та оформлення її результатів у внутрішньому положенні, розробленому відповідно до Положення № 879 та інших нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку та юриспруденції [7, 18, 22]. Норми цього Положення поширюються на юридичних осіб різних форм власності і господарювання. Для проведення процедури інвентаризації керівник розпорядчим документом (наказом) має створити інвентаризаційну комісію. Її очолює сам керівник (або ж заступник), а до її складу входять представників апарату управління підприємства, бухгалтерської служби, досвідчені працівники підприємства. У сьогочасних умовах функціонування, якщо у штаті підприємства єдиний працівник – керівник, то для проведення інвентаризації він у відповідному розпорядчому документі може затвердити склад інвентаризаційної комісії з однієї особи. Тобто, директор може провести інвентаризацію самостійно, але за бажання може залучити осіб відповідно до умов цивільно-правового договору [20].

Певний часовий проміжок між проведеними перевітками може привести до втрат товарно-матеріальних цінностей через недостатній рівень контролю за ними. А несвоєчасна інформація про кількісні і якісні параметри об'єктів може негативно вплинути на безперебійне функціонування. З цією метою підприємства вдаються до внутрішнього аудиторського контролю, що базується на принципах постійної інвентаризації. Проте утримання додаткової управлінської ланки збільшить адміністративні витрати і погіршить фінансовий стан.

В сучасних умовах вирішення проблеми працездатності, оперативності, своєчасності та економічної ефективності інвентаризації досягається автоматизацією контрольних процедур, що ґрунтується на технології ідентифікації матеріальних і нематеріальних активів [16].

Цифрові технології в обліку створюють можливості контролю за об'єктами на основі самоідентифікації. Такому самоконтролю підлягають програмне і технічне забезпечення, носії інформації, периферійні пристрої та комп'ютеризоване виробниче обладнання. Можливість автоматичної інвентаризації полягає у застосуванні спеціалізованого програмного забезпечення, яке здатне ідентифікувати активні інвентарні об'єкти. Автоматизований моніторинг технічного оснащення підприємства виявляє застаріле чи непрацездатне обладнання. Інвентаризація програмного забезпечення дає змогу відстежувати термін його ліцензійного використання та наявність актуальних оновлень [15].

Для товарно-матеріальних цінностей, які не здатні до самоідентифікації доцільно присвоювати індивідуальні коди. Через механізм індивідуального кодування (штрих-кодування) можливо розпізнавати кожну одиницю матеріальних цінностей, що сприятиме повній автоматизації інвентаризаційних процедур. Штрихове кодування, це подання певних даних за допомогою штрихового коду, який є комбінацією послідовно розташованих паралельних темних та світлих смуг, розміри та розташування яких є різними та вони встановлені за певними правилами [21]. З метою контролю за рухом товарно-матеріальних цінностей у виробництві і торгівлі, моделювання оптимальних транспортних маршрутів, створення системи безпеки та захисту від крадіжок використовують радіочастотне розпізнавання за допомогою закріплених за об'єктом спеціальних позначок (радіочастотна ідентифікація - РІ).

Для забезпечення потреб управління пропонуються різноманітні програмні забезпечення з ведення обліку, інвентаризаційних процедур. Більшість таких систем забезпечують коректне та зручне виконання основних облікових функцій, проте мають свої особливості, недоліки та переваги.

Торгівельним підприємствам алгоритм електронної інвентаризації, пропонує облікова платформа із широким функціоналом USAP.

В систему USAP вбудований такий модуль інвентаризації, який дозволяє швидко, ефективно та якісно провести інвентаризацію матеріальних цінностей взагалі не припиняючи торгівельну діяльність підприємства. Тобто при використанні цього програмного забезпечення, продавець може працювати й надалі, а паралельно інший оператор чи працівник магазину можуть проводити інвентаризацію.

Документи з інвентаризації створюються в розрізі кожного магазину окремо. В одного документа інвентаризації є декілька фаз перебігу. Інвентаризацію потрібно почати, зробивши певні

дії, а далі її потрібно завершити. Інвентаризацію можуть проводити одночасно багато людей в одному і тому ж документі. Для того, щоб інші працівники могли додавати самостійно позиції в документ, їм потрібно зайти в меню знайти створений документ інвентаризації, відкрити його. Далі можна приступати до його модифікування, обмежень по кількості людей та доступу немає. Будь який користувач який може зайти в систему – він може вести облік товару. Для того щоб не путалися між собою користувачі в колонці підрахунку, у колонці «Ревізор» підсвічується хто робив зміни в записі даної позиції [9].

Платформа USAP також передбачає спрощення роботи ревізора за допомогою звукових сигналів. Наприклад:

- якщо товар розпізнано за кодом, звучить один короткий сигнал;
- якщо товар не розпізнано системою, лунає довгий сигнал;
- у випадку виявлення надлишку, оператор почує два короткі сигнали.

Сигналізації про внесення надлишків допомагає виключити помилкове внесення товару, спонукаючи оператора ретельніше перевірити правильність введених даних.

Якщо було виявлено відхилення від нульового значення у стовпці «Результат», тобто, є надлишок чи нестача товару, варто перевірити коректність процесу проведення підрахунку саме цих позицій. Метою ревізії товарних залишків - є уточнення їх наявності. Тому за результатами інвентаризації слід вносити відповідні зміни до загального обліку, якщо, такі відхилення було виявлено. Тобто, треба списати нестачу та оприбуткувати надлишок.

В системі USAP є можливість створити два документи з переліком товарів, один в «Списання втрат», які потрібно списати, інший в «Оприбуткування надлишків», які потрібно оприбуткувати, щоб залишок відповідав даним «Ревізії». Сюди вноситься відповідна кількість товарів. Ціна визначається через кнопку «Заповнити цінами». В обох створених документах («Оприбуткування надлишків» та «Списання втрат») є обов'язковий реквізит «Стаття рентабельності», вона має входити в фінансовий результат під назвою «Інвентаризація» і в самому документі оприбутковуємо також через статтю «Інвентаризація». Це дає можливість у звіті «Фінансовий результат» побачити різницю між списаним та оприбуткованим товаром. Якщо підприємство веде облік значної номенклатури товарів, то використання сучасних технологій електронного обліку відкриває широкі можливості для проведення інвентаризації. Відповідне програмне забезпечення дозволяє значно скоротити час на проведення ревізії, мінімізувати вплив людського фактору та запобігти виникненню помилок, у автоматичному режимі прив'язати результати ревізії до фінансових результатів діяльності підприємства. Завдячуючи цьому оптимізуються облікові операції та підвищуються якість керування підприємством [9].

Однією з найскладніших проблем в обліку багаторічних насаджень є те що результати інвентаризації відображаються тільки в паспорті об'єкта та графічних матеріалах. Сучасні комп'ютерні технології дають змогу мати цифрову інтерактивну карту території та нанести на цю карту як наявні садово-паркові об'єкти в їх реальних межах, так і дерева, кущі, а також елементи благоустрою, виявлені в ході інвентаризації на території цих об'єктів.

За задумом розробників Smart Green сучасні супутникові технології дають змогу точно встановити місце геолокації смартфона чи планшета, а отже, підійшовши до дерева або куща, є можливість перенести дані про місце розташування об'єкта на цифрову карту. У режимі реального часу такі дані, як назва рослини, її висота, діаметр стовбура, санітарний стан та власне її фотографія із смартфона або планшета, потрапляють в електронну базу даних. Розробниками програми передбачено можливість наповнення бази даних усіма користувачами мобільного додатку на відкритому порталі. Отже кожне дерево або кущ матиме свій інвентарний номер, і відправивши його фотографію на сайт, можна буде отримати всі дані про цю рослину [19].

Прийняття управлінських рішень з використанням комп'ютерної програми Smart Green здійснюється на основі:

1) заповнення бази даних має відбуватися за спеціальним алгоритмом і виконуватиметься підготовленими групами фахівців, які цілеспрямовано за єдиною методикою будуть проводити ландшафтну таксацію та інвентаризацію насаджень;

2) уточнення виконавцем місця геолокації безпосередньо біля досліджуваного дерева перед початком інвентаризаційної роботи;

3) внесення адміністратором назви рослин, включаючи родову і видову назву (дублювання латиницею);

4) розширення переліку характеристик санітарного стану рослин, окрім оцінок "добрий", "задовільний", "незадовільний" передбачаючи примітки, що характеризують причини погіршення санітарного стану за п'ятибальною шкалою оцінки;

5) формулювання в окремій графі передбачених пропозицій щодо заходів, спрямованих на покращення санітарного стану, а саме: формувальне обрізування гілок, санітарне обрізування гілок, уражених омелою, обрізування сухих гілок.

6) доцільності проведення замірів діаметра стовбура та висоти дерев з використанням спеціальних вимірювальних приладів.

Отримані під час інвентаризації дані в режимі реального часу передаються на сайт, а також паралельно записуються в щоденник інвентаризації. Після камерального оброблення результатів дослідження виготовляється документація: план з нанесеними рослинами, відомість інвентаризації, паспорт об'єкта, звіт про склад і стан дендрофлори й об'єкта благоустрою. На основі цих даних адміністратор сайту або керівник групи, отримавши відповідний доступ, вносить корективи в електронну базу даних, здійснюючи верифікацію, та присвоює інвентарний номер рослині та вказує номер штрих-коду, що закріплюється на дереві під час інвентаризації. Паралельно уточнюють місця геолокації, назви рослин, зокрема і латинські назви виду або культивуру. Перевіряється правильність назви виду насадження, в якому зростає деревна рослина, а також її назва, санітарний стан, кількісні показники (висота, діаметр стовбура та проекція крони, вік, кількість стовбурів, враження омелою тощо). Важливо під час оцінювання деревних рослин відразу встановити естетично-господарську цінність кожного екземпляра, що дасть змогу зважено приймати рішення під час реалізації заходів з догляду чи реконструкції [19].

В цілях запровадження елементів міжнародної концепції з управління активами на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства розроблено програмне забезпечення PostgreSQL та QGIS. Для підприємств водопровідно-каналізаційного господарства всі основні засоби, які безпосередньо задіяні під час процесу видобутку та постачання води питної якості своїм споживачам та відведення й очищення стоків, умовно поділяються на дві групи: «наземні активи» (англ. Aboveground Assets) та «підземні активи» (англ. Belowground Assets). Усі активи, які можливо візуально оглянути, зараховують до «наземних активів», а ті, які неможливо побачити без використання спеціальної техніки – до «підземних активів» [17].

Покроково процес інвентаризації технічного стану та оцінки виглядає наступним чином:

- фактична ідентифікація активу (де знаходиться і під час якого технологічного процесу використовується актив);
- фото зовнішнього вигляду активу;
- збір наявної інформації (інвентарний номер відповідно до оборотної відомості, технічна інформація, що зазначена на металевій інформаційній табличці (бирці) або у паспорті обладнання);
- підготовка анкети – форми для збору даних та оцінки критичності активу (внесення наявної інформації, уточнення даних бухгалтерського обліку, друк анкети);
- проведення оцінки працездатності та критичності активу фахівцем, який обслуговує актив (заповнення оціночної частини в анкеті);
- внесення даних з анкети до бази даних активів із використанням програмного продукту QGIS.

Ключовою метою запровадження системи управління для підземних активів є визначення того, коли і які ділянки трубопроводу необхідно замінити, і відповідно до цього розрахувати потребу у капітальних інвестиціях на довготерміновий період. Для такого прогнозування та розрахунку потреб необхідно щонайменше мати дані стосовно матеріалу мереж та року укладання трубопроводу. Звісно, найбільш достовірну інформацію можна отримати шляхом безпосереднього обстеження наявної системи водопостачання, використовуючи спеціальну техніку та обладнання. Іншим джерелом інформації є дані бухгалтерського обліку та креслення, які мають зберігатися в архівах підприємства. Однак у тих випадках, коли здійснити обстеження стану мереж або перенесення даних з паперових носіїв у електронну базу даних неможливо через витратність та трудомісткість цих робіт, то на початковому етапі створення бази даних достатньо внести наявну (хоч і суб'єктивну) інформацію та зробити деякі припущення, використовуючи досвід та знання технічних спеціалістів, що обслуговують мережі – начальників дільниць, майстрів тощо. У подальшому під час отримання нових даних базу даних можна актуалізувати більш достовірною інформацією [17].

Існує ще такий спосіб виявлення негативних явищ при проведенні інвентаризації як проведення контрольної перевірки після проведення інвентаризації.

До перевірок якості проведеної інвентаризації залучаються досвідчені робітники і спеціалісти, які в досконалому знають організацію проведення інвентаризації. Однак на практиці контрольні перевірки проводяться дуже рідко. Така тенденція має місце через завантаженість роботою бухгалтерів і нестачею достатньої кількості необхідних облікових працівників.

Висновки і пропозиції. Використання комп'ютерних програм при проведенні інвентаризації дозволяє прискорити як ідентифікацію об'єктів, що перевіряються, так і складання та опрацювання інвентаризаційних документів, усунути ймовірність помилок у номенклатурних номерах, цінах та інших реквізитах, уникнути викривлення загальних результатів інвентаризації [8, 10].

Проблема аналітичності обліку недостачі і втрат, залишається актуальною. На торговельних підприємствах виявлені недостачі і втрати товарів доцільно групувати в наступних розрізах: за часом виявлення; за місцем виникнення; по відношенню до норм; за товарними групами; за матеріально відповідальними особами. Дана пропозиція значно підвищить достовірність облікової інформації і розширить можливості її використання для аналізу втрат і відповідно прийняття рішень щодо запобігання їх виникненню в майбутньому, що є вкрай актуальним в ринкових умовах господарювання. Також можна ідентифікувати працівників відповідальних за зберігання та переміщення товарів підприємства, що дасть змогу відшкодувати вартість втрат за рахунок осіб, які причетні до нестач цінностей.

Різноманітність організаційно-правових форм підприємницької діяльності спонукає до застосування різних методів контролю, подальшого їх удосконалення або введення нових модифікацій. Дослідження організаційно-правового аспекту функціонування різноманітних суб'єктів господарювання дають підстави вважати, що сьогодні в законодавчому порядку здійснення внутрішньогосподарського контролю не регламентується. Такі чинники, як форма власності, вид економічної діяльності, організаційно-правова форма підприємницької діяльності, розмір підприємства, що залежить від обсягів господарського обороту і чисельності його працівників, не впливають на сутність, зміст і методику проведення інвентаризації, але впливають на вибір і впровадження програмних продуктів для ефективного проведення інвентаризаційних процедур. Застосування технологій цифрової ідентифікації в інвентаризаційних процедурах дасть змогу зменшити витрати праці та робочого часу, підвищити ефективність таких процедур, забезпечити своєчасність і оперативність інвентаризації, зменшити ймовірність зловживань.

Джерела та література

1. Бардаш С. В. Інвентаризація: теорія, практика, компютеризація. Житомир. ЖІТІ, 1999. 372 с.
2. Боднарчук А.В. Інвентаризація власного капіталу. [Облік і фінанси АПК: освітній портал](https://magazine.faaaf.org.ua/inventarizaciya-vlasnogo-kapitalu.html) <https://magazine.faaaf.org.ua/inventarizaciya-vlasnogo-kapitalu.html>
3. Височан О. С., Височан О. О. Інвентаризація: сутність, класифікація, принципи, функції та завдання *Науковий вісник Ужгородського національного університету* Випуск 22, частина 1 • 2018. С. 48-52
4. Гордієць І. Інвентаризація ПММ на АЗС і не тільки. <https://cutt.ly/ye0VTV1V>
5. Гулюк В. Інвентаризація магазину: як зробити процес точнішим та простішим *Consulting for Retail* <http://surl.li/dpwrds>
6. Гуйда Л. Інвентаризація згідно з П(С)БО. Коли і як вона проводиться. *Дебет Кредит* - № 47, 2000 р.
7. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 №996-XIV
8. Інвентаризація критично важливих активів та процедури її проведення. МОГОЛ АЛЬФА. Бухгалтерські новини. 29.11.2023 <http://surl.li/irbsvh>
9. Інвентаризація. Прості рішення для обліку. Автоматизація бізнесу без специфічних знань та додаткових спеціалістів. <https://usap.online/docs/inventaryzatsiia/>
10. Інвентаризація в BAS Системи для бізнесу. 13.11.2024 <http://surl.li/sbcajk>
11. [Інструкції про порядок приймання, транспортування, зберігання, відпуску та обліку нафти і нафтопродуктів на підприємствах і організаціях України № 281/171/578/155](https://www.ris.gov.ua/ua/legislation/acts/281171578155)
12. Калюга Є.В. Зміст, порядок проведення і вдосконалення методичних прийомів інвентаризації. *Вісник податкової служби України*. 2001. № 5. с. 24-30.

13. Кулинич М. Б. Удосконалення елементів методу бухгалтерського обліку в контексті цифрової модернізації економіки. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2020. № 4(24). С. 97-103. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-04-97-103>
14. Кулинич М. Б. Інвентаризація в системі управління : монографія. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2009. 124 с.
15. Муравський В. В. Комп'ютерно-комунікаційна форма обліку : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 486 с.
16. Омельницька З. Інвентаризація основних засобів і нематеріальних активів. *Online бібліотека «Баланс»* <http://surl.li/tiqeo>
17. Особливості проведення інвентаризації технічного стану та оцінки активів комунальних підприємств водопровідно-каналізаційного господарства із використанням програмного продукту QGIS. <http://surl.li/baczlm>
18. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Мініфіну від 02.09.2014 №879
19. Роговський С. В., Олешко О. Г., Жихарева К. В., Струтинська Ю. В., Колотницька А. В. Сучасні проблеми інвентаризації рослин у міських насадженнях і досвід їх вирішення. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2021, т. 31, № 5. С. 60-66 *Scientific Bulletin of UNFU*, 2021, vol. 31, no 5 <https://nv.nltu.edu.ua> <https://doi.org/10.36930/40310509>
20. Садова А. Інвентаризація: як організувати та провести. <https://7eminar.ua/news/758-inventarizaciya-yak-organizuvati-ta-provesti?page=6>
21. Фрундіна Л. І., Артюх О. В. Вдосконалення процесу інвентаризації шляхом застосування комп'ютерних технологій. *ЛОГОС.онлайн*. № 16 (December, 2020) ЕОІ [10.11232/2663-4139.16.64](https://doi.org/10.11232/2663-4139.16.64)
22. Цивільний кодекс України, зі змінами і доповненнями, № 3778-IX від 05.06.2024
23. Чудовець В.В. Науково-практичний підхід до визначення етапів проведення інвентаризації. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2007. № 8. с.12-19

References

1. Bardash S. V. (1999). *Inventaryzatsiia: teoriia, praktyka, kompiuteryzatsiia*. [Inventory: theory, practice, computerization]. Zhytomyr. ZhITI, 372 s. [in Ukrainian].
2. Bodnarchuk A.V. *Inventaryzatsiia vlasnoho kapitalu*. [Inventory of equity capital]. *Oblik i finansy APK: osvittii portal* [Accounting and finance of the agro-industrial complex: educational portal]. <https://magazine.faaf.org.ua/inventarizaciya-vlasnogo-kapitalu.html> [in Ukrainian].
3. Vysochan O. S., Vysochan O. O. (2018) *Inventaryzatsiia: sutnist, klasyfikatsiia, pryntsyipy, funktsii ta zavdannia*. [Inventory: essence, classification, principles, functions and tasks]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu* [Scientific Bulletin of Uzhhorod National University]. Vypusk 22, chastyna 1 •. S. 48-52 [in Ukrainian].
4. Hordiets I. *Inventaryzatsiia PMM na AZS i ne tilky*. [Inventory of fuels and lubricants at gas stations and more] <https://cutt.ly/ye0VTV1V> [in Ukrainian].
5. Huliuk V. *Inventaryzatsiia mahazynu: yak zrobyty protses tochnishym ta prostishym* [Store inventory: how to make the process more accurate and easier] *Consulting for Retail* <http://surl.li/dpwrds> [in Ukrainian].
6. Huida L. (2000) *Inventaryzatsiia zghidno z P(S)BO. Koly i yak vona provodytsia*. [Inventory in accordance with UAS. When and how it is carried out] *Debet Kredyt/ № 47*. [in Ukrainian].
7. *Zakon Ukrainy «Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini vid 16.07.1999 №996-XIV* [The Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine] [in Ukrainian].
8. *Inventaryzatsiia krytychno vazhlyvykh aktyviv ta protsedury yii provedennia*. MOHOL ALFA. *Bukhhalterski novyny*. [Inventory of critical assets and procedures for its conduct. MOGOL ALFA. Accounting news]29.11.2023 <http://surl.li/irbsvh> [in Ukrainian].
9. *Inventaryzatsiia. Prosti rishennia dlia obliku. Avtomatyziatsiia biznesu bez spetsyfichnykh znan ta dodatkovykh spetsialistiv*. [Inventory. Simple solutions for accounting. Business automation without specific knowledge and additional specialists] <https://usap.online/docs/inventaryzatsiia/> [in Ukrainian].
10. *Inventaryzatsiia v BAS Systemy dlia biznesu*. 13.11.2024 [Inventory in BAS Systems for business] <http://surl.li/sbcjck> [in Ukrainian].
11. *Instruktsii pro poriadok pryimannia, transportuvannia, zberihannia, vidpusku ta obliku nafty i naftoproduktiv na pidpriemstvakh i orhanizatsiiakh Ukrainy* [Instruction on the Procedure for Acceptance, Transportation, Storage, Release and Accounting of Oil and Oil Products at Ukrainian Enterprises and Organizations No. 281/171/578/155] № 281/171/578/155 [in Ukrainian].

12. Kaliuha Ye.V. (2001). Zmist, poriadok provedennia i vdoskonalennia metodychnykh pryiomiv inventaryzatsii. [Content, procedure for conducting and improving inventory methods. Bulletin of the Tax Service of Ukraine]. *Visnyk podatkovoї sluzhby Ukrainy*. [Bulletin of the Tax Service of Ukraine] № 5. s. 24-30. [in Ukrainian].
13. Kulynych M. B. (2020). Udoskonalennia elementiv metodu bukhholderskoho obliku v konteksti tsyvrovoi modernizatsii ekonomiky. [Improving the elements of the accounting method in the context of digital modernization of the economy] *Ekonomichni chasopys Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*. [Economic Journal of Lesya Ukrainka Eastern European National University.] № 4(24). S. 97-103.. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2020-04-97-103> [in Ukrainian].
14. Kulynych M. B. (2009). Inventaryzatsiia v systemi upravlinnia : monohrafiia. Volyn. nats. un-t im. Lesi Ukrainky. Lutsk : VNU im. Lesi Ukrainky [Inventory in the management system : a monograph] 124 s. [in Ukrainian].
15. Muravskiy V. V. (2018). Kompiuterno-komunikatsiina forma obliku : monohrafiia. Ternopil : TNEU [Computer-communication form of accounting: monograph. Ternopil.] 486 s. [in Ukrainian].
16. Omelnytska Z. Inventaryzatsiia osnovnykh zasobiv i nematerialnykh aktyviv. Online biblioteka «Balans» [Inventory of fixed and intangible assets. Online library “Balance”] <http://surl.li/tiqeoo> [in Ukrainian].
17. Osoblyvosti provedennia inventaryzatsii tekhnichnoho stanu ta otsinky aktyviv komunalnykh pidpriemstv vodoprovodno-kanalizatsiinoho hospodarstva iz vykorystniam prohramnoho produktu QGIS. [Peculiarities of inventorying the technical condition and valuation of assets of water supply and sewerage utilities using the QGIS software product] <http://surl.li/baczlm> [in Ukrainian].
18. Polozhennia pro inventaryzatsiiu aktyviv ta zobov'iazan, zatverdzhene nakazom Minfinu vid 02.09.2014 №879 [Regulations on the inventory of assets and liabilities] [02.09.2014 №879](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/02092014%2F879) [in Ukrainian].
19. Rohovskyi S. V., Oleshko O. H., Zhykharieva K. V., Strutynska Yu. V., Kolotnytska A. V. (2021). Suchasni problemy inventaryzatsii roslyn u miskykh nasadzhenniakh i dosvid yikh vyrishennia. [Modern problems of plant inventory in urban plantations and experience of their solution] *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*. [Scientific Bulletin of NLTU of Ukraine] t. 31, № 5. S. 60-66 <https://nv.nltu.edu.ua> <https://doi.org/10.36930/40310509> [in Ukrainian].
20. Sadova A. Inventaryzatsiia: yak orhanizuvaty ta provesty. [Inventory: how to organize and conduct it] <https://7eminar.ua/news/758-inventarizaciya-yak-organizuvati-ta-provesti?page=6> [in Ukrainian].
21. Frundina L. I., Artiukh O. V. (2020). Vdoskonalennia protsesu inventaryzatsii shliakhom zastosuvannia kompiuternykh tekhnolohii. [Improving the inventory process through the use of computer technology]. *ΛΟΗΟΣ.onlain*. № 16 EOI [10.11232/2663-4139.16.64](https://doi.org/10.11232/2663-4139.16.64) [in Ukrainian].
22. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy, zi zminamy i dopovnenniamy [Civil Code of Ukraine, as amended and supplemented] [№ 3778-IX від 05.06.2024](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3778-IX) [in Ukrainian].
23. Chudovets V.V. (2007) Naukovo-praktychnyi pidkhid do vyznachennia etapiv provedennia inventaryzatsii. [Scientific and practical approach to determining the stages of inventory]. *Bukhhalterskyi oblik i audyt* [Accounting and audit]. № 8. s.12-19 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.12.2024 р.